

Kedves hittestvéreim!

Igénk néhány mondatban 4 nagyon fontos dologra tanítja Isten népét.

Először is arra tanít, hogy Isten népének sok az ellensége. Izráelnek valamikor ellenségei voltak a filiszteusok, kánaániták, perizziek, hivviek, jebusziak, szidóniak, hettiták és emóriak. Ezek a népek részben szomszédos népek voltak, részben viszont ott éltek Kánaán földjén. Ma is ez van: az ellenség itt van mellettünk, körülöttünk. Sőt láthatatlanul is körül vehet, mint például helytelen közgondolkodásban, és bizony ott van az ellenség bennünk is. Ezeket alábecsülni maga a veszedelem. Az élet harc kell, hogy legyen. Küzdelem. Azzal, hogy a XXI. századra kényelmesebben élhetünk, mint valaha, az nem azt jelenti, hogy nincs ellenség. A hívő ember ellenséges szellemi erők közt él, sőt olykor nem csak szellemi erők fenyegetésében, hanem nagyon is konkrétan egyes személyek, vagy népek támadásában is, akik el akarják pusztítani Isten népét. Sok az ellenség. Persze, ettől még nem kell percenként halálfélelemben élnünk, de a naponkénti komoly lelki küzdelem megúszhatatlan. Széteső világban élünk manapság és azt hiszem, ennek az egyik legfőbb oka az ellenséggel, a szétdobáló erőkkal szembeni tunyaság. A Sátán szó szószerinti fordításban tudniillik ezt jelenti: szétdobáló. Diabolosz. Meggondolatlanul ostoba jóhiszeműséggel élünk mindenféle ártalmas erők és személyek közt. Isten arra tanít, hogy rengeteg ellenség közt élünk, ahol Isten megtarthat, de nem úgy, ha közben nem figyelünk rá, vagy, hogy alávetjük magunkat ezeknek az ellenségeknek és azt reméljük, hogy nagy baj nem származik majd belőle. A sok ellenség megmarad minden időben. Sőt! A Jelenések könyve egyenesen arra figyelmeztet, hogy az idő haladtával nem egyre kényelmesebb lesz keresztyénnek lenni, hanem egyre nehezebb, küzdelmesebb. Aki ma itt van e templomban, az a harcosok klubjának tagja. Persze nem erőszakkal, fegyverrel kell harcolnunk, de annál inkább imádsággal, önmagunk mindenféle csapongó érzéseinek legyőzésével, egymás szeretésével, megbocsátással, nemet mondásokkal, önmegtartóztatással, hűséggel, vallásgyakorlattal, ígére figyeléssel. Ezek egyike sem kényelmes dolog. Mind olyan, ami csak küzdelem árán érhető el. A kísértő pedig próbál minket győzködni, hogy minek csináljuk ezt, miért nem élvezzük ki a kényelmes, nyugodt életet, amiben nem kell agysérvgöröcsöt kapni, nem kell nagyon gondolkodni, nem kell semmi különöset csinálni, csak úszni az árral. És ugyanúgy, ahogyan egykor Izráel újra-és újra későn ocsúdott fel, hogy az ellenség nem barát, sőt az életére tör és kihasználja, ugyanúgy ma is sokszor csak későn eszmélünk fel, hogy mekkora tévedésben voltunk, hogy nem harcoltunk akkor, amikor kellett volna. Isten józan, tiszta látásra hívja népét: Figyeljétek az ellenséget is!

A második igei tanítás az ellenséggel való kapcsolatról szól, ami átmegegy barátkozásba. Nagyon nehéz volt az Izráelitáknak úgy együtt élni ezekkel az ellenségeinkkel, hogy közben át ne vegyék a szokásokat. Még az is lehet, hogy az őket körülvevők nem is akartak ellenségeik lenni, csak valahogy idővel alakul ez úgy. Ezt tapasztalta meg egykor Izráel és az óta is sok keresztyén.

Nehéz volt Izráelnek az őket körülvevő világban úgy élni, hogy ne lógjanak ki a sorból. Mégis, meg kellett tennünk. Ez ma is érvényes a keresztyénekre.

Nehéz volt a zsidóknak, hogy ne tetszenek meg bizonyos olyan tevékenységek másoknál, amikről csak később derül ki, hogy az nekik ártalmas. Semmilyen hitgyakorlatunktól-hitelveinktől eltérő szokást nem szabad a hívőknek a hitetlenektől automatikusan átvenni, csak, ha meg is vizsgáljuk a hatástörténetét. El ne aludjunk ennél a kísértésnél, mai keresztyének!

Nehéz volt Isten népének, hogy a gyermekeiknek már ne ezeket a más népeket és szokásokat láttassa. Izgató és vonzó volt. A mai nyugdíjas korosztály is sajnos úgy engedte a TV-hez a gyermekeiket, hogy ők maguk sem uralták a helyzetet. Az én nemzedékem is úgy okostelefonáltatja gyermekeit, hogy nem vagyunk még a magunk urai sem a saját telefonunknak. Nehéz azt a fegyelmet megtartatnunk, amit magunknál még egyáltalán nem tartottunk rossznak, csak éppen idővel kopott. Keveset láttatunk a saját jóból és túl sokat az idegen rosszból.

Nehéz volt egykor a honfoglaló népnek, hogy gyermekeik ne ezeket az új dolgokat, ideológiákat, divatokat, személyeket válasszák. Hiszen ezek kíváncsabbak voltak, mint az ősök tálalásában látott hit. Ez részben normális dolog, hiszen hívőként nem kell feltétlenül felvenni a versenyt a tálalásban, az élményszerűségben, de olykor, bizony a tálalás igénytelensége árulkodik arról, hogy nem tartjuk kellő becsben a lelki dolgokat. Ha nekünk nem szent a hitünk, akkor majd más lesz szent gyermekeinknek.

Nehéz volt Izráelnek, hogy ne akarjanak jót a gyermekeiknek éppen ezeknek az ellenségeknek a láttatásával és a velük való barátkozással. Legalább nekik hadd legyen színesebb a világ - gondolták. Pedig csak kuszább lett a világ tőle. Ma is vigyázni kell: a sokszínű világ el is nyelhet. Nem kell minél többet, szinte mindent ismertetni gyermekeinkkel ahhoz, hogy értelmes és teljes életük legyen.

Nehéz volt a zsidóknak, hogy a szülők ne akarjanak maguknak hasznát ezekből a barátkozásokból. Látták ugyan, hogy van némi probléma ezekkel az emberekkel, vagy ideológiákkal, de túl sok előnyt kínált a barátkozás. Csak idővel ébredtek rá, hogy ár per érték soha nem fogja megérni ez a szoros ölelés. Egy kicsit lássuk csak ezeket az előnyöket, hasznokat közelebbről:

Filiszteusok: Vasuk volt, ez által jó fegyvereik, amolyan spártai katonai államuk volt, tenger mellett laktak, mindig Izráel ellen voltak. Mi a haszon? Az, hogy az erős ellenséggel jóban lenni jónak tűnik. Nem is lenne ezzel baj, ha a jóba levés nem változna át sokszor a behódolásba, vagy a túl közeli kapcsolatba.

Kánaániták: Városállamaik voltak. Földművelés, ipar, kereskedelem jellemezte őket. Termékenység, szerelmi, harci istennőjük volt. Teremtő istenük. Mi is volt a haszon? A sok kultuszhely a kényelmes valláshoz. Aztán a gyermekáldozat is ott volt, ami a fanatikuskoknak bejött. És persze a bálványok, mert a kiábrázolt, láthatóvá tett, megistenített dolgok-emberek mindig vonzóbbak az egy igaz láthatatlan Istennél. Kár, hogy a bajban ezek az istenek halottak.

Szidóniak: Hajózás, kereskedelem, bálványok voltak a jellegzetességeik. És az, hogy nagy városuk volt. Mi a haszon? A nagy város, az utazás, a kereskedelem. Napjainkban is divatos dolgok ezek. Sok jót hoztak életünkbe. De sok rosszat is.

Hiviek: Kis nép voltak. Hízlegéssel megúszták, hogy megszűnjenek. Mi a haszon? A hízlegőket sokan szeretik, hiszen hájjal kenekednek. Csak későn szoktak rájönni az emberek, hogy nem érdemes a hízlegőre hallgatni.

Hettiták: Valamikor nagy birodalmuk volt. Mi volt a haszon? A félelemből eredő tiszteletnél a baj megelőzése. Ez persze utólag mindig hibás taktika.

Emóriak: Magasak, erősek voltak, a babiloni birodalom kialakulásában szerepük volt. Mi a haszon? Az, hogy a külső megjelenés biztonságot sugallt. A látszat azonban csalhat.

Tatabánya-Óvárosi Református Gyülekezet

Perizziek: Városokon kívül és falvakban élők voltak. Hát ennyit arról, hogy a városokban a romlott emberek laknak, de a vidékiek lelke viszont tiszta. Mi volt a haszon? Az, hogy azt gondolták a zsidók, hogy majd ők fogják ezeket irányítani, de ők elég okosak voltak, hogy ez fordítva történhessen.

Jebúsziak: A Jeruzsálemben és a környékén élők. Itt meg most éppen a városiak jönnek ki rosszul. A város falakat ad, szabályokat, sok ember közösségének együttes erejét, de ez a haszon még kevés ahhoz, hogy attól egy város lelkisége is jó legyen.

Testvéreim! Ezeket az ellenségekkel való barátkozásokat látva megállapíthatjuk: Ma is meg van a haszna sok ellenségünkkel való barátkozásunknak. Még. Mert majd el fog jönni az idő, amikor meg kell fizetni ennek az árát. Vagy mi, vagy gyermekeink, de valaki meg fogja fizetni az árát ezeknek a halálos öleléseknek.

De folytatom a felsorolást tovább: Nehéz volt a népnek, hogy ne akarjanak békét. Belefáradtak a harcokba. Hát Isten nem a békesség istene? Bizony, manapság is könnyen alkudunk, kötünk békét olyanokkal, akikkel nem kellene. Békesség, békesség! – hirdetjük. Aztán nem értjük, hogy éppen ennek a békességnek lesz majd az ára erőszak, vér, boldogtalanság, halál. Jelenleg a leglátványosabban talán Franciaországban látjuk ezt, ahol az állam a legtoleránsabb mindenki felé és éppen ez egyre véresebb és egyre többszöri összecsapásokat eredményez.

Nehéz volt megtanulnia Isten népének, hogy vallásilag nincs semleges nevelés. Azt gondolták, hogy a vallás ad egy jó erkölcsi nevelést, de ezt nyugodtan lehet színesíteni más vallásokkal, vagy ideológiákkal. Sajnos, mai keresztyének, mi is túl sokszor hisszük, hogy gyermekeinket nem kell a keresztyénség szellemében nevelni, mert az erőszakos lenne, hanem jobb, ha csak távolról láttatjuk Istent. Könyörgöm, ha este nem imádkozunk együtt az „énistenem jóistenem”-et, akkor az, hogy vallásos neveltetés híján megkérdjük a gyermekünket 6 évesen, hogy akar-e iskolai hittant, vagy inkább erkölcsstanos lesz-e, ugyan ki mondaná erre azt, hogy hadd legyen hittanos, mert szeretem az ismeretlen Istent. Persze, hogy inkább azt mondja: a többiekkel együtt hadd legyen erkölcsstanos, az amúgy is elméletileg a jóra tanít.

Nehéz volt megtanulniuk az izráelitáknak, hogy nincs olyan, hogy ne legyen valaki domináns a nevelésnél. Azt remélték, hogy majd a leányaik ügyesen hisznek, és ez elég lesz a család egészének a vallási neveléséhez, de ehelyett azt kellett látniuk, hogy gyermekeik hitét beszippantotta a többi, másfajta hit. A háttérbe szorított keresztyén nevelés nem sokat ér.

Nehéz volt megtanulnia Isten népének, hogy az isteneket nem csak ismertetik mások, hanem szép lassan eléri azt, hogy szolgálják is. Lassan mindenki. Ma is figyelniünk kell erre. Nem takarhatjuk el gyermekeink szemét és fülét mindenféle veszélyektől, de azt megtehetjük, hogy az azokkal való ismerkedésnél elmondjuk az ismeretségből származó bajok lehetőségét is.

Nehéz volt megtanulnia a népnek azt is, hogy a házasságot hitbeli dolgokban értelmesen kell élni. Az idősebb nemzedék valószínűleg nem alapozta meg kellőképpen gyermekeik hitéletét és azt, hogy hogyan adjon ez majd tartást a házasságukban. Ez a probléma sajnos ma is aktuális közöttünk, keresztyének közt.

Igénk harmadik tanítása az, hogy az új nemzedék már nem is ismerte a harcot. A hadviselést az újabb nemzedékeknek is meg kell tanulniuk. A saját kárán. Ez is így van

mindmáig. A túlságosan kímélt gyermekeink könnyű gyermekkor után keserves felnőttkorban tanulják meg a felelős életet. Nemrég olvastam egy könyvet, ami arra hívja fel a figyelmet, hogy manapság a jó lelki tulajdonságok közt már meg sem szokták említeni az erős akaratot, a kifejlesztett akaraterőt, pedig azzal sok csatát meg lehet nyerni. Milyen igaza van az írónak. Hogyan is mondja egy kedves énekünk? Küzdelemre hív az élet, hadd kövessünk benne téged! Küzdjünk bátran magunkkal, küzdjünk együtt gyermekeinkkel, küzdjünk a kísértések ellen!

Az utolsó üzenetem az, hogy ebben a hitharcban nem csak magunkról van szó. Nem csak az egyének harcáról, hanem Isten ügyének harcáról is. Isten népe nem mamlaszkodhatja el ezt a harcot. Üdvtörténeti jelentősége van annak, hogy Isten népe áll-e! Nem akarom az intézményes egyházunkat mindenáron védeni, és egy azt védő harcra hívni a testvéreket, de az biztos, hogy félelmetesen rossz statisztikáink vannak az elmúlt évtizedek alapján a gyülekezeteink és közegyházunk hitéletéről. Csak 2 statisztikai adatot hadd említsek! Az egyik az, hogy 2 éve a Sárospataki teológián 1 elsős volt, a másik az, hogy idén már nincs is elsős. Nekem nem okoz gondot, hogy egyszer talán szívbaj nélkül el kell búcsúznunk ettől az intézményes egyháztól, de akkor most hol is van Isten népe és mit is csinál? Mi jelek kell, hogy legyünk. Nem az az érdekes, hogy Isten népe egy adott történelmi korban mennyire mutatkozik meg az intézményes egyházban, hanem az az érdekes, hogy egyáltalán hogyan mutatkozik meg Isten népe? A református teológia ugyan beszél látható és láthatatlan egyházról, de ez nem azt jelenti, hogy az rendben van, amikor a látható nem működik, a láthatatlan meg annyira láthatatlan, hogy nem is tudni róla semmit. Testvéreim! Isten az ő népét harcra hívja. Láthatóra, valósra. Ez a harc állandó ugyan, de attól még győztes harc lehet. Nincs mese. Vívnunk kell. Mert ez legalább nemes harc. Isten áldásával. Ámen.